

Veiligheidsdatasheet

volgens VO (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
Herzien op: 18.07.2008

Pag. 1 van 12

1.) Aanduiding van de stof of toebereiding en naam van het bedrijf

Informatie over het product

Handelsnaam: WLK (Bindmiddel)
Gebruik van het product: Bindmiddel
Leverancier: Fischer Elektronik GmbH & Co. KG
Postfach 1590 • D-58465 Lüdenscheid
Nottebohmstr. 28 • 58511 Lüdenscheid
Tel.: +49 (0)2351/435-0 / Fax. +49 (0)2351/45754

Informatie verstreckende afdeling: Afdeling: Technische Dienst
e-mail: reach@fischerelektronik.de

Informatie in noodgevallen: Gifincidenten Bonn D-53113 Bonn
Alarmnummer: +49 (0)228 19240

2.) Mogelijke gevaren

Gevaarsaanduiding: Schadelijk voor de gezondheid, irriterend, sensibiliserend,
schadelijk voor het milieu

Bijzondere gevaarsaanwijzingen voor mens en milieu:

Product is schadelijk voor de gezondheid. Er bestaat een verdenking van kankerverwekkendheid. Product irriteert de ogen en de huid. Product kan door huidcontact overgevoeligheid veroorzaken. Product niet in riool terecht laten komen. Product is schadelijk voor water. Giftig voor waterorganismen, kan in wateren op langere termijn een schadelijke uitwerking hebben.

3.) Samenstelling / informatie over de bestanddelen

Chemische karakteristieken (toebereiding)

Beschrijving: Gemodificeerde epoxyhars

Gevaarlijke ingrediënten:

CAS-Nr.	Aand. vlg. EG-richtlijn	Gehalte	Eenheid	Kenl.	R-zinnen
2426-08-6	1-butoxy-2,3-epoxypropan	< 12	Gew.%	Xn	10-20/22-37 40-43-52/53-68
25068-38-6	Bisfenol-A-epichloor- hydrinehars (MW < 700)	< 65	Gew.%	Xi, N	36/37/38-43 51/53

Addit. aanwijzingen: 1-butoxy-2,3-epoxypropan (EINECS 219-376-4, INDEX 603-039-00-7, RTECS TX 420000, BRN 103668, ZVG 38670, TRGS 901 nr. 86, TRGS 906 nr. 3)
Bisfenol-A-epichloorhydrinehars (INDEX 603-074-00-8, EG-nr. 500-033-5, ZVG 510071)

Veiligheidsdatasheet

volgens VO (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
Handelsnaam: WLK (Bindmiddel)

Pag. 2 van 12

4.) Eerste hulp maatregelen

Algemene aanwijzingen:

Product van huid verwijderen. Verontreinigde kleding uittrekken. Bij optredende symptomen of in geval van twijfel een arts raadplegen.

Na inademing:

Na inademing frisse lucht toevoeren, ademwegen vrijhouden. Eventueel beademen en zuurstof toedienen. Bij misselijkheid een arts raadplegen en dit datasheet tonen.

Na huidcontact:

Betroffen huidpartijen eerst met een royale hoeveelheid water afspoelen. Vervolgens met water en zeep nawassen. Sterk wrijven vermijden. Bij aanhoudende irritatie een arts raadplegen. Gecontamineerde kleding pas na reiniging opnieuw gebruiken.

Na contact met de ogen:

Het betroffen oog langdurig (30 minuten) met een ruime hoeveelheid water spoelen. Gebruik een op de waterleiding aangesloten oogdouche, indien beschikbaar. Oogleden veropenspreiden, als dat bij de sterke sluitreflex mogelijk is. Eventuele contactlenzen verwijderen. Laten behandelen door een oogarts.

Na inslikken:

Indien het slachtoffer bij bewustzijn is, meteen rijkelijk water laten drinken ter verdunning. Meteen een arts raadplegen en het etiket of datasheet tonen.

Aanwijzing voor de arts:

Op de symptomen gerichte behandeling. Zie ook het veiligheidsdatasheet.

5.) Maatregelen voor de brandbestrijding

Geschikte blusmiddelen: kooldioxide, bluspoeder, schuim (alcoholbestendig), water sproeien.

Om veiligheidsredenen ongeschikte blusmiddelen: volle waterstraal

Bijzondere risico's door de stof, zijn verbrandingsproducten of vrijkomende gassen:

In geval van brand vorming van koolmonoxide (CO), kooldioxide (CO₂) en pyrolyseproducten (rook). Openbarsten van de verpakkingen in geval van brand waarschijnlijk!

Bijzondere beschermende uitrusting: Chemicaliënbestendig volledig beschermend pak met (perslucht-)adembeschermingsapparaat dat onafhankelijk van de omgevingslucht is.

Veiligheidsdatasheet

volgens VO (EG) nr. 1907/2006 (REACH)

Pag. 3 van 12

Handelsnaam: WLK (Bindmiddel)

6.) Maatregelen bij morsen/ongewenst vrijkomen van het product

Persoonsgerichte voorzorgsmaatregelen:

Gebruik maken van de persoonlijke beschermingsuitrusting. Ruimtes goed ventileren. Niet betrokken personen waarschuwen en uit de gevarezone verwijderen. Contact van het product met de huis vermijden.

Maatregelen voor de bescherming van het milieu:

Niet in de riolering, open water of de bodem terecht laten komen. Geschikte maatregelen nemen om verspreiding van het product in het milieu te voorkomen.

Werkwijze voor de reiniging/verwijdering/opname:

Met een absorberend, inert materiaal (bijv. universeel bindmiddel) gemorst product mechanisch opnemen. Gecontamineerd absorberend middel in toegelaten verpakkingen vullen en correct afvoeren als afval. Eventueel met water en zeep nareinigen.

Additionele aanwijzingen:

Bij opruiming en verwijdering van gemorst product moet de persoonlijke bescherming worden gedragen. Damp niet inademen.

7.) Handling en opslag

Handling

Aanwijzingen voor veilige omgang met het product:

Neem de veiligheidsaanwijzingen in acht. Altijd opslaan in de originele verpakkingen. Zorg voor een goede ventilatie/afzuiging op de werkplek. Damp niet inademen. Contact met huid, ogen en kleding vermijden.

Aanwijzingen voor de brand- en explosieveiligheid:

Product is brandbaar. Uit de buurt van open vuur en andere ontstekingsbronnen houden. Beschermen tegen hitte.

Opslag

Eisen aan opslagruimte en verpakkingen:

Toepasselijke wettelijke opslagvoorschriften in acht nemen voor stoffen die schadelijk voor water zijn. Verpakkingen gesloten houden en rechtop opslaan.

Aanwijzingen voor gezamenlijke opslag met andere producten:

Niet samen met brandbevorderende stoffen, zuren en logen opslaan. Uit de buurt van levensmiddelen, genotsmiddelen en diervoeders houden.

Veiligheidsdatasheet

volgens VO (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
Handelsnaam: WLK (Bindmiddel)

Pag. 4 van 12

Verdere informatie over de opslagvoorwaarden:

Droog en donker opslaan. Aanbevolen opslagtemperatuur tussen 15 °C en 25 °C. Vermijd alle mogelijke ontstekingsbronnen.

8.) Begrenzing en bewaking van de blootstelling / persoonlijke beschermingsuitrusting

Additionele aanwijzingen voor de inrichting van technische voorzieningen:

Zorg voor goede ventilatie. Dit kan worden gerealiseerd door lokale of algemene afzuiging.

Bestanddelen met werkplekgerelateerde te bewaken grenswaarden:

CAS-nr.	Stofaanduiding	Type	Waarde	Opmerk.
	Eenheid			
2426-08-6	1-butoxy-2,3-epoxypropaan			H; (51)
25068-38-6	Bisfenol-A-epichloorhydrinehars			Geen grenswaarden

Additionele aanwijzingen: H =

Opname via de huid; (51): Bij de omgang met deze stof moet een werkplekanalyse worden verricht, waarbij de genoemde concentratiewaarde – geen limiet in de zin van de gevaarlijke stoffen verordening – als leidraad voor de uitvoering conform TRGS 402 gebruikt moet worden.

Persoonlijke beschermende uitrusting

Algemene beschermende en hygiënische maatregelen:

De gebruikelijke voorzorgsmaatregelen bij de omgang met chemicaliën dienen in acht genomen te worden. Preventieve huidbescherming aanbevolen. Niet roken, eten of drinken tijdens het werk. Vervuilde en doordrenkte werkkleding meteen uittrekken.

Adembescherming:

In niet geventileerde ruimtes wordt het dragen van adembescherming aangeraden (filtertype voor organische stoffen).

Handbescherming:

Gebruik chemicaliënbestendige beschermende handschoenen uit Butyl of Nitril.

Oogbescherming:

Dicht aansluitende, breukvaste veiligheidsbril of gezichtsbescherming dragen.

Lichaamsbescherming:

Het dragen van werkkleding / laboratoriumkleding wordt aanbevolen. Nooddouche.

Veiligheidsdatasheet

volgens VO (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
Handelsnaam: WLK (Bindmiddel)

Pag. 5 van 12

9.) Fysische en chemische eigenschappen

Vorm: Vloeibaar, visceus

Kleur: blauw

Geur: mild, aromatisch

Toestandsverandering	Waarden/bereik	Eenheid	Methode (67/548)
----------------------	----------------	---------	------------------

Aard van het (1) smeltpunt/smeltbereik:	Niet bepaald		
---	--------------	--	--

Aard van het (2) kookpunt/kookbereik:	Niet beschikbaar		
---------------------------------------	------------------	--	--

Vlampunt: > 100 °C (op basis van de vlampunten van de individuele componenten)

Ontvlambaarheid (vast, gasvormig):

Ontbrandingstemperatuur: Niet bepaald

Zelfontvlambaarheid: Product is niet zelfontvlambaar.

Explosiegevaarlijk: Product is niet explosiegevaarlijk

Explosiegrenzen:

Onderste explosiegrens

Bovenste explosiegrens

Dampdruk bij (T1)	T = 20 °C	<1	hPa
-------------------	-----------	----	-----

Soortelijk gewicht bij (T1)	T = 20 °C	>2	g/cm ³
-----------------------------	-----------	----	-------------------

Oplosbaarheid:	In water	Niet oplosbaar
	In organische oplosmiddelen	oplosbaar

pH-waarde: Niet van toepassing

Verdelingscoëfficiënt n-C ₈ H ₁₇ OH/H ₂ O comp.:	Niet bepaald	log/Pow
---	--------------	---------

Viscositeit: dynamisch Niet bepaald

Scheidingsproef oplosmiddel: Geen gegevens

Oplosmiddelengehalte: Geen gegevens

Verdere informatie: Geen gegevens

Veiligheidsdatasheet

volgens VO (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
Handelsnaam: WLK (Bindmiddel)

Pag. 6 van 12

10.) Stabiliteit en reactiviteit

Te vermijden omstandigheden:

Beschermen tegen hitten en open vuur.

Te vermijden stoffen:

Oxidatiemiddelen, zuren en logen. Met amines, anhydrides, mercaptanen en imidazolen kan polymerisatie in gang gezet worden.

Gevaarlijke ontledingsproducten:

Koolmonoxide, kooldioxide, aldehyde en andere organische ontledingsproducten.

Verdere informatie:

Bij correct gebruik voor het beoogde gebruikdoel tegen geen ongewenste reacties (polymerisatie) op. Let op de correcte handling en opslag.

Veiligheidsdatasheet

volgens VO (EG) nr. 1907/2006 (REACH)

Handelsnaam: WLK (Bindmiddel)

Pag. 7 van 12

11.) Toxicologische informatie

Acute Toxiciteit

Type	Waarden/bereik	Soort	Methode
oraal	11.400 mg/kg	Rat	LD 50
dermaal	2.260 mg/kg	Rat	LD 50

Specifieke symptomen in dierproeven: Geen gegevens beschikbaar

Primaire irriterende werking: Irriteert de ogen, huid en ademwegen

Sensibilisatie: Door huidcontact kan overgevoeligheid ontstaan.

Overige informatie (over experimentele toxicologie): Geen gegevens beschikbaar

Subacute tot chronische toxiciteit

Onderzoek: Soort: max. dosis: Methode:

Resultaat: Geen gegevens

Ervaringen bij de mens:

Product is schadelijk voor de gezondheid bij inslikken. Productdampen kunnen de ademwegen irriteren en misselijkheid en hoofdpijn veroorzaken. Product irriteert de ogen en kan een troebel zicht, een branderig gevoel en tranen veroorzaken. Product irriteert de huid. Langer durende en herhaalde blootstelling aan de vloeistof leidt tot een ontvetting of droogheid van de huid en mogelijk zelfs tot huidontsteking. Het product veroorzaakt overgevoeligheid en een allergische reactie van de huid, die symptomen als uitslag, jeuk en opzwellen van de ledematen met zich meebrengt. Het product kan reeds bestaande huid- en oogklachten verergeren.

Additionele toxicologische aanwijzingen (met name voor de toebereiding):

Abweichung von der Legal-Einstufung gemäß Richtlinie 67/548/EWG Anhang I. Op nationaal niveau wordt 1-butoxy-2,3-epoxypropan als mutagene stof van de categorie 2 ingeschaald (M2). Volgens de EU-commissie wordt 1-butoxy-2,3-epoxypropan als kankerverwekkende stof van de categorie 3 (K3) en mutagene stof van de categorie 3 (M3) ingeschaald.

Veiligheidsdatasheet

volgens VO (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
Handelsnaam: WLK (Bindmiddel)

Pag. 8 van 12

12.) Milieugerelateerde informatie: Informatie over de eliminatie (persistentie en afbreekbaarheid)

Proces:

Analysemethode:

Eliminatiegraad:

Inschaling:

Beoordelingstekst:

Overige aanwijzingen: Geen gegevens

Gedrag in het milieu

Component:

Mobiliteit en potentieel tot biologische accumulatie:

Overige aanwijzingen: Geen gegevens

Ecotoxische uitwerkingen

<i>Toxiciteit in water:</i>	Geen gegevens beschikbaar		
Testtype	Effectieve conc.	Methode	Beoordeling
<i>Opmerking:</i> Geen gegevens			

Gedrag in zuiveringsinstallaties:

Testtype	Effectieve conc.	Methode	Beoordeling
<i>Opmerking:</i> Geen gegevens			

Ademhalingsbelemm., gemeent. biologisch actief slib EC 20 = mg/l volgens ISO 8192 B

Veiligheidsdatasheet

volgens VO (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
Handelsnaam: WLK (Bindmiddel)

Pag. 9 van 12

Overige aanwijzingen:

Verdere ecologische aanwijzingen

CSB-waarde: mg/g

Opmerking: Geen gegevens

BSB5-waarde: mg/g

Opmerking: Geen gegevens

AOX-waarde: mg/g

Opmerking: Geen gegevens

De receptuur bevat de volgende zware metalen en verbindingen van de EU-richtlijn

Nr.76/464/ EWG: Geen gegevens

Algemene aanwijzingen: Niet in de riolering, open wateren of de bodem terecht laten komen.

Gevaar voor

Drinkwater. Product is schadelijk voor water.

13.) Aanwijzingen voor de afvoer als afval

Product:

Aanbeveling:

Afvoer als afval volgens de lokale wet-en regelgevingen voor de afvoer en verwerking van afval.

Mag niet met het normale huisvuil meegegeven worden. Bewakingsplichtig afval volgens § 41, punt 1 Kreislaufwirtschafts-/ Abfallgesetz (wet op recycling en afvalverwerking)

Inschaling volgens richtlijn 75/442/EG:

EWC-code *EWC-aanduiding*

080402 Oude lijm en afdichtmassa's die geen gehalogeniseerde oplosmiddelen bevatten.

Verpakkingen: Aanbevelingen:

Lege, ongereinigde verpakkingen moeten analoog aan het product zelf afgevoerd worden. Na reiniging is verwerking of recycling mogelijk.

Aanbevolen reinigingsmiddel: Geen gegevens

Veiligheidsdatasheet

volgens VO (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
Handelsnaam: WLK (Bindmiddel)

Pag. 10 van 12

14.) Informatie over het transport Landtransport ADR/RID

ADR/RID-klasse: 9
Verpakkingsgroep: III
Classificatiecode: M6
Gevaarsnr.: 9
Stofnr.: 3082
Aanduiding van het product: SCHADELIJKE STOF VOOR HET MILIEU. N.A.G.
Opmerkingen: Transport volgens hoofdstuk 3.4 (LQ) mogelijk

Zeetransport IMDG/GGVSee

IMDG/GGV zee - klasse: 9
UN-nr.: 3082
Verpakkingsgroep: III
EMS-nr.: F-A S-F
Marine polutant: nee
Correcte technische naam: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE,
LIQUID,N.O.S.
Opmerkingen: geen

Luchttransport ICAO-TI en IATA-DGR

ICAO/IATA-klasse: 9
UN-nr.: 3082
Verpakkingsgroep: III
Correcte naam voor vervoer: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE,
LIQUID,N.O.S.
Label: 9

Transport/verdere informatie: geen

Veiligheidsdatasheet

volgens VO (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
Handelsnaam: WLK (Bindmiddel)

Pag. 11 van 12

15.) Wettelijke voorschriften

Aanduiding volgens de EU-richtlijnen

Lettersymbool en gevaarsaanduiding van het product: Xn Schadelijk voor de gezondheid
N schadelijk voor het milieu

Gevaarsbepalende component(en) voor de etikettering: 1-butoxy-2,3-epoxypropan

<i>R-zinnen:</i>	36/38	Product irriteert de ogen en de huid.
	40	Er bestaat een verdenking van kankerverwekkendheid.
	43	Door huidcontact kan overgevoeligheid ontstaan.
	51/53	Giftig voor waterorganismen, kan in wateren op langere termijn een schadelijke uitwerking hebben.
<i>S-zinnen:</i>	24/25	Contact met ogen en huid vermijden.
	28	Bij contact met de huid meteen met veel water en zeep afwassen.
	36/37/39	Tijdens het werk geschikte werkkleding, een veiligheidsbril/ gezichtsbescherming en veiligheidshandschoenen dragen.
	61	Vrijkomen in het milieu vermijden. Bijzondere instructies vragen/veiligheidsdatasheet raadplegen

Bijzondere aanduiding van bepaalde toebereidingen:

Volgens bijlage III nr. 8 GefStoffV dient het volgende op het aanduidingsbord aangegeven te worden:

„Bevat epoxyhoudende verbindingen, aanwijzingen van de producent in acht nemen.“

Nationale voorschriften

Additionele inschaling volgens GefStoffV bijlage II Nr.: Geen
(alleen bij afwijking van de EU-inschaling)

Aanwijzingen voor de beperkingen op de werkplek: zie § 8 - 10 GefStoffV (gevaarlijke stoffenverordening)

Storingenverordening (Störfallverordnung): Bijlage I, nr. 6

Classificatie volgens VbF: A III

Technische leidraad Lucht: Massastroom 0,15 g/uur, massaconcentratie 0,05 mg/m³

Classificatie waterbedreiging: 2 (schadelijk voor water, inschaling volgens bijlage III / IV)

Veiligheidsdatasheet

volgens VO (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
Handelsnaam: WLK (Bindmiddel)

Pag. 12 van 12

Overige voorschriften, beperkingen en verboden:

VBG 1; ZH 1/24.2, 301, 706, 708 van de BG; beheersvoorschrift voor stoffen die schadelijk zijn voor water

TRGS 150, Direct huidcontact met gevaarlijke stoffen die door de huid opgenomen kunnen worden;

TRGS 200, Inschaling van stoffen, toebereidingen en producten;

TRGS 400, Bepaling en beoordeling van de risico's van gevaarlijke stoffen op de werkplek;

TRGS 540, Overgevoeligheid veroorzakende stoffen;

TRGS 555, Bedrijfsinstructies en voorlichting volgens § 14 GefStoffV.

Gevaarlijke stoffenverordening (GefStoffV), § 16 GefStoffV „Opdracht tot en aanbieden van een bedrijfsmedisch preventief onderzoek;

Afval- en recyclingwetgeving (Abfallgesetz- Kreislaufwirtschaftsgesetz);

Registry of Toxic Effects of Chemical Substances, U.S. Department of Health and Human Services, (NIOSH) Washington;

REACH EU-chemicaliënverordening.

16.) Overige informatie

De informatie in dit veiligheidsdatasheet is gebaseerd op onze actuele kennis en inzichten en voldoet aan de nationale wetgeving en aan de EU-wetgeving. De arbeidsvoorwaarden en –omstandigheden bij de gebruiker valt echter buiten ons gezichtsveld en onze controle. De gebruiker is verantwoordelijk voor de naleving van alle noodzakelijke wettelijke bepalingen. De informatie in dit veiligheidsdatasheet beschrijft de veiligheidseisen aan ons product en kan niet worden uitgelegd als een garantie van welke aard dan ook m.b.t. producteigenschappen.